

๒๐ ปี วรณกรรมสัญญา (๓)

●เขียนต้นฉบับวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๓

วันเวลา ๒๐ ปีของอะไรสักอย่างในชีวิตคนเรา มันก็ไม่มากนัก แต่ไม่น้อยเลยสำหรับจุดเปลี่ยนในชีวิตและกิจกรรมการงานต่างๆ หลายหน่วยงาน-หลายองค์กรได้ฉลองวาระครบรอบ ๒๐ ปีบ้าง หลายคู่สมรสได้ฉลองวาระครบรอบ ๒๐ ปีบ้าง มองย้อนหลัง ๒๐ ปี วรณกรรมสัญญา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงเห็นหลายอย่างอยู่ในระยะสายตา สิ่งหนึ่งนั่นคือแรงบันดาลใจ อันก่อให้เกิดจุดเปลี่ยนสำหรับผู้คนมากมายหลายนาม หลายคนพบกันบ่อย จนกลายเป็นความคุ้นเคยเหมือนอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ทั้งที่จะว่าไปแล้ว ผมก็เหมือนนักเรียนรับจ้างที่จรยุทธ์ไปปฏิบัติหน้าที่ตามค่ายต่างๆ เท่าที่ได้รับเชิญ แต่นานเข้าก็กลายเป็นที่ป็นน้อง กลายเป็นครู กลายเป็นอาจารย์ สุดแต่ใครจะเรียก

คิดดูแล้ว วิชาชีพที่เข้าหากันได้ในเนื้อหาเดียวกันก็คือวิชาชีพการสอนหนังสือ และวิชาชีพการเขียนหนังสือ ครูกับนักเขียนจึงได้พบปะพียงพาทันเสมอ ครูก็ต้องอยู่กับเอกสาร อยู่กับการค้นคว้า อยู่กับตำรา อยู่กับวิชาการ อยู่กับการเขียนการอ่าน อยู่กับหนังสือ อยู่กับการสื่อสาร และคนเขียนหนังสือแม้ไม่ได้รับราชการหรืออยู่ในระบบรัฐสถาบันใด ก็มีวัตรปฏิบัติหลายอย่างที่คล้ายกันนั้น

สำหรับ ครูไพฑูรย์ ธัญญา บังเอิญเขาเป็นนักเขียนอยู่ในตัว เป็นครูด้วย เป็นศิลปินด้วย สอนหนังสือก็หนัก ยังทำงานหนักทางวรรณกรรมด้วย ลักษณะเช่นนี้มิให้เห็นไม่น้อย ที่นึกได้ตอนนี้ก็เช่น ครูพนมนันทพฤษ และ ครูวีระ สุดสังข์ เป็นต้น

สำหรับผม แม้มิได้เป็นครู แต่ทำไปทำมา ก็กลายเป็นครูสำหรับหลายคนไปโดยปริยาย ที่ตอนเป็นเด็กฝันอยากเป็นครูแต่ไม่ได้เป็นนั้น ก็คงจะได้เป็นครูในแบบหนึ่งกับเขาตอนนี้กระมัง

แต่หากถามว่าทำได้ไหม หากให้ไปรับราชการสอนประจำที่ไหนสักแห่ง คงต้องบอกว่าทำไม่ได้อย่างแน่นอน

ขนาดหลายแห่งจะให้ไปสอนพิเศษเป็นบางวันบางเวลา ยังทำไม่ได้เลย แต่ถ้ามีโรงเรียนตามป่าตามเขา แม้ต้องเดินทางโยกโยนตัวเองลำบากและไกลหนอย ก็ยินดีไป

นอกจากความเป็นคนสอนหนังสือและคนเขียนหนังสือจะสอดคล้องกันแล้ว ลองสังเกตอีกชั้นหนึ่งก็คือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ดำรงรักษาความใฝ่ฝันในวัยหนุ่มสาวไว้ได้ยาวนานที่สุด ในวัยหนุ่มสาวที่เล่าเรียนในวิทยาลัยครูหรือที่ไหนก็ตาม หลายคนที่มีอุดมคติ มีความใฝ่ฝันทางการประพันธ์ เมื่อเรียนจบออกมาเป็นครูแล้ว เชื่อใฝ่จากวันเวลานั้นก็จะยังติดตัว มากบ้าง น้อยบ้างแล้วแต่บุคคล แต่ที่เห็นเข้มข้นเสมอต้นเสมอปลายก็มีไม่น้อย กระทั่งบางคน-บางที่แทบจะแยกไม่ออก เขาเป็นครู หรือศิลปินกันแน่?

สมมติเขาเรียนจบมาแล้ว บังเอิญชีวิตได้ไปประกอบอาชีพอื่น เช่น ค้าขาย เป็นทหาร เป็นตำรวจ เป็นนายธนาคาร แม้จะรักชอบทางการประพันธ์ แต่ลักษณะหน้าที่การงานก็คงจะเอื้อเวลาได้ไม่มากนัก

ผมถึงว่า อาชีพที่ดำรงรักษาความใฝ่ฝันทางการประพันธ์ไว้ได้ยาวนานที่สุด ก็คืออาชีพครู

๒๐ ปี วรณกรรมสัญญา แม้ไม่ได้ไปร่วมกิจกรรมด้วยทุกปี แต่ก็มีส่วนได้เห็นความเคลื่อนไหว เห็นการแตกแขนง เห็นกิ่งก้านสาขา เห็นดอกเห็นผล อย่างนักศึกษาสมาชิกค่ายหลายคนเมื่อหลายปีก่อนนั้น วันนี้เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงแล้วก็มี เช่น ชัชวาลย์ โคตรสงคราม และ กุศล-พรชัย แสนยะมูล เป็นต้น

บางปี-บางที่ หลังเลิกกิจกรรมค่าย นิ่งรถกลับคืนเดียวกับ ครูไพฑูรย์ ธัญญา ได้แลกเปลี่ยนพูดคุยสรุปงาน กินดื่มคลายเหนื่อย ทำให้รับรู้ความในใจของคนจัดงานไม่น้อย การทำกิจกรรมย่อมมีปัญหามีแรงกดดัน มีแรงเสียดทาน ยิ่งเป็นกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษา ย่อมมีเรื่องการเมือง การเงิน การงบประมาณ อะไรสารพัด

บางครั้ง-ผมได้ยินเสียงถอนหายใจของเขา ได้ยินเสียงบ่นเบื้อ บ่นเหนื่อย และอยากเลิก แต่พอถึงช่วงกิจกรรมของอีกปี เขาก็จัดกิจกรรมครั้งใหม่อีก-เหมือนความเหนื่อยนั้นละลายหายไปนสายลม!